

РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
СОВЕТ ЧУКМАРЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САРМАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
САРМАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЧУКМАРЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

28 октябрь 2019 ел

Чукмарлы авылы

№ 22

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенына эзерлек һәм аны үткәрү тәртибе турында нигезлэмэне яна редакциядә расларга.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьясы һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Уставының 18.1 статьясы нигезендә Чукмарлы авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенда нигезлэмэ эзерләү һәм үткәрү тәртибе турында яна редакциядә расларга.
2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Советының 2018 нче елның 24 нче сентябрэндә кабул ителгән 18 нчы номерлы «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге территориясендә халык жыенын үткәрүгә эзерлек тәртибе турында, 31.07.2019 нчы елда чыккан 13 нче» номерлы Чукмарлы авыл жирлеге Советының 2018 нче елның 24 нче сентябрэндә № 18 кабул ителгән карарына үзгәрешләр кертү турында «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге территориясендә гражданнар жыенын үткәрүгә эзерлек тәртибе турында» Нигезлэмэне раслау хакында " гы нигезлэмэне үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» (PRAVO), TATARSTAN.RU Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Чукмарлы авыл жирлеге Советы рәисе:

И.Х.Хадиуллин

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге советының 2019 нчы елның 28 октяберендә 22 нче номерлы карарына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлегенә керүче торак пунктларда эзерлек тәртибе турында нигезләмә һәм халык жыены үткәрү

Әлеге Нигезләмә 2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән Федераль законның 25.1 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын эзерләү һәм үткәрү тәртибе турында (алга таба – Нигезләмә) эшләнде. № 131-ФЗ «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 35 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 35 статьясы һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Уставының 18.1 статьясы.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Халык жыены гомуми, тигез һәм турыдан-туры ихтыяр белдерү нигезендә үткәрелә.

1.2. Гражданнар жыенында торак пунктта яшәүчеләр, даими яки нигездә аның территориясендә яшәүчеләр, яшәү урыны буенча әлеге торак пунктта теркәлгән һәм сайлау хокукына ия кешеләр катнаша ала.

1.3. Гражданнар жыенында катнашу ирекле һәм ирекле.

1.4. Гражданнар жыенда шәхсән үзе катнаша һәм аларның һәркайсы бер тавышка ия.

1.5. Халык жыены халык тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү максатыннан үткәрелә.

1.6. Әгәр торак пунктта әлеге торак пунктта сайлау хокукына ия булган халыкның яртысыннан артыгын бер үк вакытта бергә карау мөмкинлеге булмаса, Устав нигезендә гражданнар жыены этаплап уздырыла.

Гражданнар жыены вәкаләтләре

1.7. Гражданнар жыены түбәндәге мәсьәләләр буенча үткәреләргә мөмкин: күрсәтелгән торак пункт составына башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертә торган жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта (әлеге торак пункт составына керә) күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүне үз эченә алган жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча);

муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре күрсәтелгән жирлекнең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча гражданнар жыены белән гамәлгә ашырыла торган жирлектә;
сайлау хокукына ия булган жирлектә яшәүчеләр саны 100 дән артык кеше булса, муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы төзү, аның саны һәм вәкаләтләр вакыты турында мәсьәлә буенча гражданнар жыенын гамәлгә ашыра торган жирлектә 100 дән артык кеше була;
муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы вәкаләтләре гражданнар жыены белән гамәлгә ашырыла торган жирлектә үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча;
жирлек составына керүче торак пунктта, шәһәр эчендәге район, шәһәр эчендәге район, федераль әһәмияттәге шәһәр эчендәге территориядә, шәһәр округы яисә муниципаль район чикләрендә урнашкан авылара территориядә урнашкан торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданнарның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча;
жирлекарә территориядә урнашкан торак пунктта, жирле үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйлә мәсьәләләр буенча халык инициативасын тәкъдим итү максатларында;
авыл жирлегенең Түбән тыгызлыгы булган жирлегендә яки халык саны 100 кешедән артмаган очракта, жирлекне бетерү мәсьәләсе буенча эш алып барыла.;

авыл торак пункттында авыл жирлеге старостасы кандидатурасын тәкъдим итү, шулай ук авыл жирлеге старостасы вәкаләтләрән вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча фикер алышу булды;

авыл торак пункттында гражданнар жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәрелергә мөмкин. Гражданнар жыенын матди һәм оештыру ягыннан тәэмин итү

1.8. Жыен муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан тәэмин ителә.

1.9. Жыенга әзерлек һәм аны үткәрү белән бәйлә чыгымнар муниципаль берәмлек бюджеты хисабына башкарыла.

2. Гражданнар жыенын чакыру тәртибе

Халык жыены үткәрү инициативасы

2.1. Халык жыенын үткәрү инициативасы-торак пунктта:
муниципаль берәмлек башлыгы;

- сайлау хокукына ия булган, гражданнар жыенында катнашырга хокуклы 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр (ягъни Россия Федерациясенең эшкә сәләтле гражданнары, даими яки күбесенчә торак пункт территориясендә яшәүче, яшәү урыны буенча әлеге торак пунктта теркәлгән, 18 яшькә житкән чит ил гражданнары, шулай ук чит ил гражданнары, Россия Федерациясенең халыкара килешүләре һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарәне гамәлгә ашырганда хокукларга ия

булган торак пункт территориясендә даими яисә нигездә яшәүче һәм жирле үзидарәне гамәлгә ашырганда хокукка ия булган кешеләр.

2.2. Торак пунктта яшәүчеләрнең инициативасы язылу кәгазе (1 нче кушымта) яисә инициатив төркем жыелышының беркетмәсе рәвешендә рәсмиләштерелергә тиеш, анда жыен үткәрү инициативасын күрсәтү турында Карар кабул ителде, аларда күрсәтелгән булырга тиеш:

гражданнар жыенына чыгарыла торган мәсьәләләр;

гражданнар жыенын үткәрүнең тәкъдим ителгән вакыты;

гражданнар жыенын чакыру турындагы инициативаны хуплаучы һәр гражданның паспорт сериясе һәм номеры, яшәү урыны, аның имзасы һәм имзасын кертү датасы.

2.3. Жыенны үткәрү инициативасын хуплау өчен жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия булган, даими яки нигездә яшәүче, торак пункт территориясендә яшәү урыны буенча теркәлгән гражданнар саныннан 5 процент тәшкил итә, ләкин 10 имза була алмый.

2.4. Язылу кәгазьләре имзалар жыючы зат тарафыннан таныклана, таныклау датасын, фамилиясен, атасының исемен, туган датасын, паспорт номерын һәм сериясен, яшәү урынын күрсәтеп, муниципаль берәмлек башлыгына жибәрелә.

Гражданнар жыенын үткәрү турында Карар кабул итү тәртибе

2.5. Инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданнар жыены муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән (2 нче кушымта), ә муниципаль берәмлек башлыгы инициативасы белән – муниципаль берәмлек башлыгы карары белән (3 нче кушымта) барлык кирәкле документлар кергән көннән 30 көн эчендә билгеләнә.

2.6. Муниципаль берәмлек башлыгы яисә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы аның максатка ярашлы булмавы сәбәпләре буенча гражданнар жыенын үткәрүдән баш тартырга хокуклы түгел.

2.7. Гражданнар жыенына чыгарылган мәсьәлә (гражданнар жыены этаплары) Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килмәскә тиеш. Халык жыены мәсьәләсе аны күп итеп аңлату мөмкинлегенән чыгып эшләнәргә тиеш, ягъни аңа бары тик бертөсле җавап кына бирергә мөмкин булыр иде.

2.8. Гражданнар жыенын билгеләү, аны күчерү турындагы карарны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) тәртибе муниципаль берәмлек уставы белән билгеләнә һәм муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен муниципаль берәмлек уставында каралган тәртиптә басылып чыга (халыкка житкерелә).

Муниципаль берәмлек башлыгы карарында яисә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карарында гражданнар жыенын уздыру турында түбәндәгеләр күрсәтелә: гражданнар жыенына чыгарыла торган мәсьәлә; гражданнар жыенын уздыру вакыты һәм урыны турында мәгълүмат; жыенны оештыручы-муниципаль берәмлек органының структур бүлекчәсе турында белешмәләр.

2.9. Гражданнар жыенын (башкарма-боеру органы) эзерләү һәм уздыру өчен жаваплы муниципаль берәмлек органының структур бүлекчәсе, муниципаль берәмлек башлыгы карары яки муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә гражданнар жыенын үткәрү турында муниципаль берәмлек башлыгы карары нигезендә сайлау хокукына ия булган торак пунктта яшәүчеләр исемлекләрен төзи; гражданнар жыенына мәгълүмати материаллар эзерли; муниципаль берәмлек халкына массакүләм мәгълүмат чараларында һәм гражданнар жыены турында башка ысуллар белән хәбәр итә (4 нче кушымта).

Муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы гражданнар жыенын үткәрү өчен бина бирергә тиеш.

2.9.1. Гражданнар жыены барышында торак пунктта яшәүчеләрнең исемлеген бүлү һәм халык жыенын үткәрү датасын билгеләү территориаль, вакытлы билгеләр, шулай ук башка очракларда мөмкин.

2.9.2. Торак пунктта яшәүчеләрнең исемлеген бүлү тәртибе гражданнар жыенын билгеләү турында муниципаль актта күрсәтелә (5,6 нчы кушымталар).

2.9.3. Торак пунктта яшәүчеләр халык жыены (гражданнар жыены этаплары) вакыты һәм урыны турында алдан ук хәбәр ителә. Гражданнар жыенын (гражданнар жыены этапларын) билгеләү турында карар, гражданнар жыенын (гражданнар жыены этапларын) үткәрү вакыты һәм урыны гражданнар жыены (гражданнар жыены этапларын) үткәрелгән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча басылып чыгарга тиеш. Гражданнар Жыенының этапларын үткәрү вакыты һәм урыны бер карарда яисә халык жыенын билгеләү турында карарда күрсәтелә.

2.9.4. Халык жыенын этаплап уздырган очракта, жыен этаплап уздырыла, гражданнар жыенын үткәрү турында Карар кабул ителгән көннән бер айдан да артмый. Халык жыены этапларын күчергәндә, жыенны уздыру билгеләнгән датага кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

2.9.5. Гражданнар жыенына 5 көннән дә соңга калмыйча муниципаль берәмлек органының структур бүлекчәсендә гражданнар жыены карарына чыгарыла торган материаллар белән танышырга хокуклы. Әлеге нигезләмә, шулай ук алырга, аларның күчермәләре.

2.10. Гражданнар жыены турындагы Нигезләмә нигезендә, халык жыенын үткәрү датасы соңрак вакытка күчерелергә мөмкин. Халык жыенын уздыру датасы билгеләнгән датага кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча күчерү турында Карар кабул ителергә тиеш.

3. Гражданнар жыенын үткәрү тәртибе

3.1. Жыенга килгән гражданнар торак пунктта яшәүчеләр исемлегенә кертелгән һәм сайлау хокукына ия булган затларны теркәү өчен муниципаль берәмлек башлыгы вәкаләтле зат тарафыннан теркәлә. Исемлектә гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны, паспорт сериясе һәм номеры күрсәтелә.

- 3.2. Жыенда катнашырга теләк белдергән башка гражданныр, жыенда тикшерелә торган мәсьәләләрне хәл итү эшчәнлекләре, матбугат һәм башка массакуләм мәгълүмат чаралары вәкилләре катнашында да хәлиткеч тавыш бирү хокукыннан башка мөмкин.
- 3.3. Сайлау хокукына ия торак пунктта яшәүчеләр исемлегендә төгәлсезлекләр ачыкланган очракта, торак пунктта яшәүче кеше теркәлергә һәм әлеге муниципаль берәмлек башлыгы жыенда катнашырга мөмкин.
- 3.4. Язмаларның төгәлсезлеген (яки аларның булмавын) раслап торучы документның (Россия Федерациясе гражданын паспорты, хәрби билет, чит ил гражданы паспорты, Россия Федерациясендә яшәүгә рөхсәт, Россия Федерациясендә вакытлыча яшәүгә рөхсәт һәм башкалар булырга мөмкин.)
- 3.5. Гражданныр жыены анда сайлау хокукына ия булган торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашуга хокукы. Кворум булмаганда, гражданныр жыенын үткәрүнең яңа датасын билгеләү муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан башкарыла. Бу очракта халык жыены халык жыенын үткәрү билгеләнгән көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча үткәрелергә тиеш.
- 3.6. Гражданныр жыены этаплап уздырылган очракта, гражданныр жыены жыенның аерым этапларында гражданнырның теләсә кайсы килгән очракта да хокукы, аннан соң барлык уздырылган этаплар йомгаклары буенча тавышларны санап, ягъни мондый жыен бердәм булып калә.
- 3.7. Гражданныр жыенында тавыш бирү ачык яисә яшерен булырга мөмкин. Тавыш бирү формасы турындагы карар гражданныр жыены тарафыннан кабул ителә (вариант буларак: форма гражданныр жыенын әзерләү һәм уздыру тәртибе турындагы Нигезләмә белән билгеләнә).
- 3.8. Гражданныр жыенында катнашу өчен теркәлгән гражданныр яшерен тавыш бирүне уздырганда тавыш бирү өчен бюллетень (7 нче кушымта) бирелә .
- 3.9. Гражданныр жыенында муниципаль берәмлек башлыгы яисә ачык тавыш бирү юлы белән сайланган башка зат рәислек итә ала. Рәислек итүче кандидатураларын гражданныр жыенында катнашучылар тәкъдим итәргә хокукы.
- 3.10. Гражданныр жыены Сәркатипне һәм хисап комиссиясен сайлый. Хисап комиссиясе әгъзалары саны кимендә өч кеше була алмый. Хисап комиссиясенә рәислек итүче керә алмый.
- Хисап комиссиясе:
- 1) торак пунктта яшәүчеләр жыенына килүче гражданнырны теркәүнең дөреслеген, кирәк булганда, аларның гражданныр жыены эшендә катнашу хокукын тикшерә;
 - 2) гражданныр Жыенының кворумын билгели (гражданныр жыены этапларын үткәрүдән тыш);
 - 3) тавыш бирү мәсьәләләре буенча аңлатмалар бирә;
 - 4) тавышларны саны һәм тавыш бирүгә йомгак ясыи (гражданныр жыены этапларын үткәрүдән тыш);
 - 5) тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзи (гражданныр жыены йомгаклары буенча);

б) рәислек итүчегә тавыш бирү нәтижәләре белән материаллар (беркетмә, жыенда катнашучы гражданнар исемлегә) тапшыра.

3.11. Гражданнар Жыенының көн тәртибенә өстәмә мәсьәләләр рәислек итүче, муниципаль берәмлек башлыгы, гражданнар жыенында катнашу хокукына ия гражданнар тарафыннан кертелә ала. Көн тәртибенә чакырылыш инициаторлары тарафыннан кертелгән сораулар мәжбүри рәвештә кертелә. Күрсәтелгән мәсьәләләр беренче чиратта карала. Халык жыенының көн тәртибенә өстәмә мәсьәләләрне кертү турында карар, әгәр аның өчен жыенда катнашкан гражданнарның яртысыннан да ким булмаган өлеше тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

3.12. Гражданнар жыены вақытында шулай ук муниципаль берәмлек башлыгы яисә ачык тавыш бирү юлы белән сайланган башка зат, гражданнар жыенында теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш белән, рәислек итә ала. Рәислек итүче кандидатураларын жыенда катнашучылар тәкъдим итәргә хокуклы.

3.13. Гражданнарның этаплап жыенында тавыш бирү ачык яисә ябык (яшерен) булырга мөмкин.

Тавыш бирү формасы турындагы карар гражданнар жыены этабында кабул ителә (вариант буларак: форма гражданнар жыенын әзерләү һәм уздыру тәртибе турындагы Нигезләмә белән билгеләнә).

3.14. Гражданнар жыенын уздыру этапларының һәркайсында этаплап жыен уздырганда хисап комиссиясе арасыннан гражданнарның ачык тавыш бирү нәтижәләре буенча Хисап комиссиясенә бер әгъзасы сайлана, алар кворумны һәм йомгаклау тавышларын санаганда комиссия составында эшләячәк.

3.15. Жыенда рәислек итүче тарафыннан ачыла. Гражданнар жыенында рәислек итүче гражданнар жыенын үткәрүне оештыра, тәртипне хуплай, хисап комиссиясе эшен координацияли, фикер алышына торган мәсьәләләр буенча чыгыш ясау өчен сүз бирә, тавыш бирүнең билгеләнгән тәртибен тәмин итә.

3.16. Гражданнар жыенында сәркатип тарафыннан беркетмә алып барыла, анда гражданнар жыенын үткәрү датасы, вақыты һәм урыны, торак пунктта яшәүче гражданнарның гомуми саны, сайлау хокукына ия гражданнар саны, катнашучылар саны, көн тәртибе, чыгышларның кыскача эчтәлегә, карала торган мәсьәләләр буенча тавыш биргән гражданнар саны (8 нче кушымта) күрсәтелә.

3.17. Халык жыенын этаплап уздырганда гражданнар Жыенының һәр этабында беркетмәләр (9,10 нчы кушымталар) алып барыла, алар алга таба гражданнар Жыенының уздырылган этаплары йомгаклары буенча жыенның бер йомгаклау беркетмәсенә (11 нче кушымта), шулай ук хисап комиссиясе беркетмәләренә (12,13 нче кушымталар) тутырыла, алар шулай ук гражданнар Жыенының һәр этабында тавышларны санау нәтижәләре буенча Хисап комиссиясенә бер йомгаклау беркетмәсенә (14 нче номерлы беркетмә) тутырыла.

3.18. Гражданнар Жыенының йомгаклау беркетмәсендә гражданнар жыены этапларының датасы, урыны һәм вакыты, көн тәртибе, гражданнар жыены этапларында катнашкан гражданнарның гомуми саны турында белешмәләр, гражданнар жыены этаплары нәтижәләре буенча тавыш бирүнең йомгаклау нәтижәләре бар. Йомгаклау беркетмәсе жирлек башлыгы кул куя торган гражданнар жыены карарын рәсмиләштерү өчен нигез булып тора.

3.19. Беркетмәгә жыенда рәислек итүче зат, жыен секретаре кул куя һәм муниципаль берәмлек башлыгына тапшырыла. Беркетмәгә жыенда теркәлгән катнашучылар исемлеге теркәлә.

3.20. Гражданнар Жыенының уздырылган этаплары йомгаклары буенча Хисап комиссиясенә йомгаклау беркетмәсендә гражданнар жыены этапларын үткәру датасы, урыны һәм вакыты, көн тәртибе, үткәрелгән этаплар саны, халык жыеннарының үткәрелгән этаплары буенча хисап комиссиясе беркетмәләре саны, жыенны уздыру өчен билгеләнгән территориядә яшәүче гражданнарның гомуми саны, жыен эшендә катнашкан гражданнарның гомуми саны, жыен эшендә катнашкан гражданнарның гомуми саны, алар өчен бирелгән тавышларның гомуми саны, аңа каршы тавышларның гомуми саны.

3.21. Йомгаклау беркетмәсенә хисап комиссиясе рәисе һәм хисап комиссиясе әгъзалары кул куя һәм муниципаль берәмлек башлыгына тапшырыла.

4. Халык жыены карарлары

4.1. Гражданнар жыены карары кабул ителгән дип санала, әгәр аның өчен тавыш бирсәләр жыенда катнашучыларның яртысынан артыгы, сайлау хокукына ия булган.

4.2. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып тора, муниципаль берәмлек башлыгы тарафыннан имзалана һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелергә тиеш.

4.3. Жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары гражданнар жыенында кабул ителгән карарларның үтәлешен тәэмин итәләр. алар арасында вәкаләтләр бүленеше нигезендә, жирлек уставы белән билгеләнгән.

4.4. Жыенда кабул ителгән карар жыенда башка карар кабул итү юлы белән юкка чыгарылырга яки үзгәртелергә мөмкин яки суд тәртибендә гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

4.5. Гражданнар жыенында кабул ителгән карарлар рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш һәм муниципаль хокукый актлар таләпләре нигезендә рәсмиләштерелә.

4.6. Әгәр торак пунктта яшәүчеләрне турыдан-туры ихтиярий белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен өстәмә рәвештә муниципаль хокукый акт кабул итү (бастырып чыгару), күрсәтелгән актны кабул итү (бастырып чыгару) компетенциясенә керә торган жирле үзидарә органы яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи заты гражданнар жыенында кабул ителгән карар үз көченә кергән көннән соң 15 көн эчендә тиешле муниципаль

хокукый актны эзерләү һәм (яисә) кабул итү вакытын билгеләргә тиеш.
Күрсәтелгән срок өч айдан да артмаска тиеш.

Гражданнар жыены карарларын үтәү

4.7. Жыенда кабул ителгән карарлар торак пункт территориясендә мәжбүри үтәлергә тиеш һәм нинди дә булса дөләт хакимияте органнары, аларның вазыйфаи затлары яисә жирле үзидарә органнары тарафыннан раслауга мохтаж түгел.

4.8. Жыенда кабул ителгән карарларның үтәлмәве закон нигезендә жаваплылыкка тартыла.